

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/331558557>

Web Programlamanın Temelleri – Fundamentals of Web Programming

Book · December 2018

CITATIONS

0

READS

846

4 authors, including:

Emin Borandağ

Manisa Celal Bayar University

54 PUBLICATIONS 158 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Fatih Yucalar

Manisa Celal Bayar University

48 PUBLICATIONS 161 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Smart Anti CO (BAP) [View project](#)

Audio News Reading System for Visually Handicapped People [View project](#)

Web programlama sürecine pratik bir giriş niteliğinde olan bu kitap, farklı web teknolojilerinin bir arada kullanımı ile web sayfaların sağlıklı bir şekilde nasıl oluşturulabileceği hakkında bilgiler barındırmaktadır. Kitap içerisinde anlatılan teknikler, web sayfaları geliştirilirken karşılaşılan sorunların çözülmesine yönelikir. İşlevsel ve ektili web siteleri oluşturmak için web teknolojilerini öğrenmek önemlidir. Normalde farklı kitaplar içerisinde anlatılan temel web teknolojileri "Web Programlamanın Temelleri" isimli bu kitapta bir arada anlatılmaktadır.

WEB PROGRAMLAMANIN TEMELLERİ

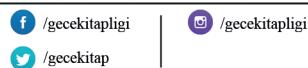
Emin BORANDAĞ - Fatih YÜCALAR - Betül KIRAL - Ruken KAYA

WEB PROGRAMLAMANIN TEMELLERİ

Dr. Emin BORANDAĞ
Dr. Fatih YÜCALAR
Yazılım Müh. Betül KIRAL
Yazılım Müh. Ruken KAYA

www.gecekitapligi.com

WEB PROGRAMLAMANIN TEMELLERİ

Dr. Emin BORANDAĞ

Dr. Fatih YÜCALAR

Yazılım Müh. Betül KIRAL

Yazılım Müh. Ruken KAYA

اەنۋەرە للاستشارات

İmtiyaz Sahibi / Publisher • Gece Kitaplığı
Genel Yayın Yönetmeni / Editor in Chief • Doç. Dr. Atilla ATİK
Proje Koordinatörü / Project Coordinator • Ethem BİLİZİ
Kapak & İç Tasarım / Cover & Interior Design • Didem S. KORKUT
Sosyal Medya / Social Media • Arzu ÇUHACIOĞLU

Birinci Basım / First Edition • © ARALIK - 2018
ISBN • 978-605-288-837-7

© copyright

Bu kitabın yayın hakkı Gece Kitaplığı'na aittir.
Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin
almadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.
Gece Akademi Gece Kitaplığı'nın yan kuruluşudur.

The right to publish this book belongs to Gece Kitaplığı.
Citation can not be shown without the source, reproduced in any way
without permission.
Gece Akademi is a subsidiary of Gece Kitaplığı.

Gece Kitaplığı / Gece Publishing

ABD Adres/ USA Address: 387 Park Avenue South, 5th Floor,
New York, 10016, USA
Telefon / Phone: +1 347 355 10 70

Türkiye Adres / Turkey Address: Kızılay Mah. Fevzi Çakmak 1. Sokak
Ümit Apt. No: 22/A Çankaya / Ankara / TR
Telefon / Phone: +90 312 384 80 40
+90 555 888 24 26

web: www.gecekitapligi.com
e-mail: geceakademi@gmail.com

Baskı & Cilt / Printing & Volume
Sertifika / Certificate No: 34559

WEB PROGRAMLAMANIN TEMELLERİ

Dr. Emin BORANDAĞ

Dr. Fatih YÜCALAR

Yazılım Müh. Betül KIRAL

Yazılım Müh. Ruken KAYA

اەنۋەرە للاستشارات

ادلة للاستشارات

*Bu kitabı, desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen
sevgili ailelerimize ithaf ediyoruz...*

ادلة الاستشارات

ادلة للاستشارات

ÖNSÖZ

Web programlama sürecine pratik bir giriş niteliğinde olan bu kitap, farklı web teknolojilerinin bir arada kullanımı ile web sayfalarının sağlıklı bir şekilde nasıl oluşturulabileceği hakkında bilgiler barındırmaktadır. Kitap içerisinde anlatılan teknikler, web sayfaları geliştirilirken karşılaşılan sorunların çözülmesine yönelikir. İşlevsel ve etkili web siteleri oluşturmak için web teknolojilerini öğrenmek önemlidir. Normalde farklı kitaplar içerisinde anlatılan temel web teknolojileri “Web Programmanın Temelleri” isimli bu kitapta bir arada anlatılmaktadır.

Bu bağlamda kitabın amacı; web tabanlı sistemlerin ve web sayfalarının gelişiminde kullanılan teknolojilerin öğrenilmesi, web sayfalarının geliştirilmesi ve öğrenilen teknolojiler ile uygulamaların gerçekleştirilebilmesidir. Bu kitabı okuyanlar web sayfalarının temelini oluşturan HyperText Markup Language (HTML), HTML-5, Cascading Style Sheets (CSS), eXtensible Markup Language (XML), Java Script (JS) ve Hypertext Processor (PHP) teknolojileri hakkında temel seviyede bilgiye sahip olacaklardır. Bunun yanında okuyucular, bu teknolojiler ile ilgili uygulama örneklerini inceleme ve kodlama şansına sahip olacaklardır.

İlerleyen süreçte bu kitabın devamı niteliğinde olan “İleri Web Programlama” kitabı ile web programlama hakkında daha detaylı uzman bilgisi gerektiren teknolojilere ve yöntemlere yer verilecektir.

Dr. Emin BORANDAĞ, Dr. Fatih YÜCALAR,

Yazılım Müh. Betül KIRAL, Yazılım Müh. Ruken KAYA

Manisa, 2018

ادلة للاستشارات

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
1. HTML	13
1.1. HTML Yapısı	14
1.2. Editörler	16
1.3. HTML Etiketleri.....	17
1.4. Tablolar.....	30
1.5. Bağlantı Oluşturma (Link Verme) Etiketleri.....	33
1.6. Çoklu Ortam Araçları Ekleme	35
1.7. Çerçeveler	39
1.8. Form Etiketleri.....	42
2. HTML 5.....	51
2.1. HTML5 için DTD	52
2.2. Yapısal HTML5 Etiketleri	53
2.3. Önemli HTML 5 Etiketleri.....	56
2.4. Tablolar.....	57
2.5. Head Etiketleri	58
2.6. Form Etiketleri	60
2.7. Medya Etiketleri.....	62
2.8. Karışık Uygulama Örnekleri	63
3. CSS	69
3.1. CSS'in Yapısı ve Yazım Kuralları	69
3.2. CSS'in Kullanım Şekilleri.....	71
3.3. Metinlerin Biçimlendirilmesi.....	72
3.4. CSS ile Tablo Biçimlendirme İşlemleri	75
3.5. CSS ile Menü Tasarımı	77
3.6. Kutu Modeli Özellikleri	78
3.7. Margin (Kenar Dışı Boşluğu) Özellikleri.....	79
3.8. Border (Kenar Çizgisi) Özellikleri.....	79
3.9. Padding (Kenar İçi Boşluğu) Özellikleri.....	80
3.10. Karışık Uygulama Örnekleri	82

4. XML	87
4.1. XML ve HTML İlişkisi	87
4.2. XML Yapısı ve Sözdizimi	88
4.3. XML İşleme	89
4.4. DTD (Document Type Definition)	89
4.5. XML Schema	96
4.6. XML Ayırtırma	96
4.7. Karışık Uygulama Örnekleri	98
5. JAVASCRIPT	101
5.1. JavaScript Sözdizimi	101
5.2. JavaScript Syntax'ı ve Yorum Satırları	102
5.3. Değişkenler	103
5.4. Operatörler	104
5.4.1. Aritmetik Operatörler	104
5.4.2. Karşılaştırma Operatörleri	108
5.4.3. Mantıksal Operatörler	109
5.4.4. Atama Operatörleri	110
5.4.5. Özel Operatörler	111
5.4.6. Operatörlerin Öncelik Sırası	112
5.5. Koşul İfadeleri	112
5.5.1. if - else Koşul İfadesi	113
5.5.2. switch-case Koşul İfadesi	114
5.6. Döngüler	115
5.6.1. for Döngüsü	115
5.6.2. while Döngüsü	117
5.6.3. do-while Döngüsü	117
5.6.4. Döngülerde Kullanan Komutlar	118
5.7. Diziler	119
5.7.1. Dizileri Tanımlamak ve Değer Ataması İşlemiini Gerçekleştirmek	119
5.7.2. JavaScript'te Dizi İşlemleri	121
5.8. Fonksiyonlar	122
5.8.1. Fonksiyon Tanımlama	123
5.8.2. Değer Döndürmeyen Fonksiyonlar	123
5.8.3. Değer Döndüren Fonksiyonlar	124
5.8.4. Parametre Alan Fonksiyonlar	125
5.8.5. Hazır Fonksiyonlar	126
5.9. Sınıf ve Nesne Oluşturma	127

5.9.1. JavaScript Nesneleri, Özellikleri ve Metotları.....	128
5.10. Document Object Model (DOM)	131
5.10.1. HTML Olayları.....	132
5.10.2. Window Nesnesi.....	133
5.10.3. Document Nesnesi.....	134
5.11. Hata Yönetimi	134
5.12. Karışık Uygulama Örnekleri	135
6. PHP	139
6.1. PHP Kodlarının Çalıştırılması ve HTML'deki Yazım Şekilleri	140
6.2. PHP Syntax'ı ve Yorum Satırları.....	140
6.3. Değişkenler	141
6.4. PHP'de Değişkenlere İlişkin Veri Türleri	141
6.5. Operatörler	143
6.5.1. Aritmetik Operatörler	143
6.5.2. Atama Operatörleri.....	145
6.5.3. Arttırma ve Azaltma Operatörleri	146
6.5.4. Karşılaştırma Operatörleri	146
6.5.5. Mantıksal Operatörler	147
6.5.6. Özel Operatörler.....	148
6.5.7. Operatörlerin Öncelik Sırası.....	149
6.6. Echo ve Print Arasındaki Fark	150
6.7. PHP'de Tek Tırnak, Çift Tırnak Farkı.....	150
6.8. Program Denetimi.....	151
6.8.1.Koşul İfadeleri.....	151
6.8.2. Döngüler.....	153
6.9. Diziler	157
6.9.1.Dizi Değişkeni Tanımlamak ve Dizi Çeşitleri	157
6.9.2. Dizi Değişkenlere Ait Özellikler ve Fonksiyonlar.....	159
6.9.3. Otomatik Tanımlanmış Diziler	159
6.10. Fonksiyonlar	160
6.10.1 Fonksiyon Tanımlaması	160
6.10.2. Geriye Değer Döndürmeyen Fonksiyonlar	161
6.10.3. Geriye Değer Döndüren Fonksiyonlar	161
6.10.4. Parametrelere Varsayılan Değer Verme	162
6.10.5. Fonksiyonlarda Global Değişken	162
6.10.6. Fonksiyonlarda Referans ile Değer Atama.....	163
6.10.7 Dizi Değeri Döndürmek	163
6.10.8. İç içe Fonksiyonlar	164

6.10.9. Recursive Fonksiyon	164
6.10.10. Bazı PHP Fonksiyonları	165
6.11. Form İşlemleri.....	169
6.11.1. Form Elemanları	169
6.11.2. Form Gönderme Metotları ve Arasındaki Farklar.....	172
6.12. Dosya ve Dizin İşlemleri.....	174
6.12.1. PHP Dosya Sistemi İşlevleri	174
6.12.2. PHP Dizin İşlemleri.....	176
6.13. Oturum Yönetimi	178
6.13.1. Session Oluşturma	178
6.13.2. Session Dizi (Array) Oluşturma.....	178
6.13.3. Session Olup Olmadığını Kontrol Etme.....	179
6.13.4. Session Silme.....	179
6.13.5. Tüm Sessionları Silme (Oturum Kapatma)	179
6.14. PHP Cookies (Çerezler).....	181
6.14.1. Cookie Oluşturma.....	181
6.14.2. Cookie Kullanımı	181
6.14.3. Cookie Olup Olmadığını Kontrol Etme.....	181
6.14.4. Cookie Silme.....	182
6.15. Session ve Cookie Arasındaki Farklar	182
6.16. Tarih ve Zaman İşlemleri.....	183
6.16.1. date_default_timezone_set() Fonksiyonu.....	183
6.16.2. date() Fonksiyonu	184
6.16.3. getdate() Fonksiyonu	185
6.16.4. time() Fonksiyonu.....	186
6.16.5. mktime() Fonksiyonu	186
6.16.6. strtotime() Fonksiyonu.....	187
6.16.7.Tarih Bilgisini Türkçe Yazdırma.....	187
6.17. PHP'de Hata Yönetimi.....	189
6.17.1. die() Fonksiyonu Kullanma	189
6.17.2. error_function() Kullanma	189
6.17.3. PHP İstisna Yönetimi.....	189
6.18. Karışık Uygulama Örnekleri	190
KAYNAKLAR.....	195